

شماره: ۱۰۹/۱۰۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۲/۱۷

پوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لایحه
معاهده معاضدت حقوقی متقابل در امور کیفری میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال
بوزیل که به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود و در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ
۱۴۰۱/۱/۲۹ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می شود.

محمد باقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان
۱۰۱۳-۶۶۲
تاریخ ثبت: ۱۴۰۱/۲/۱۷
کد پرونده:
ساعت ورود:

**لایحه معاهده معاضدت حقوقی متقابل در امور کیفری میان
جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال برزیل**

ماده واحده- معاهده معاضدت حقوقی متقابل در امور کیفری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال برزیل مشتمل بر یک مقدمه و سی و سه ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود. تبصره- رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای این قانون، الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

**معاهده معاضدت حقوقی متقابل در امور کیفری
میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال برزیل**

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال برزیل که از این پس «طرف‌ها» نامیده می شوند؛ با تمایل به تقویت روابط موجود میان دو کشور؛ و با علاقه به بهبود اثربخشی تحقیق و تعقیب جرم و مبارزه با جرم با روشی مؤثرتر به عنوان ابزار حفاظت از ارزش‌های مشترک مربوط به خود؛ با تصدیق اهمیت ویژه مبارزه با فعالیت‌های مجرمانه جدی از جمله فساد، پولشویی، قاچاق انسان، مواد مخدر، تروریسم و تامین مالی تروریسم؛ با تصدیق مجدد اهمیت استرداد دارائی‌ها به عنوان ابزار کارآمد در مبارزه با جرایم از جمله فساد، پولشویی، مبارزه با قاچاق انسان، قاچاق مهاجران، مواد مخدر، تروریسم و تامین مالی تروریسم؛ با احترام به حقوق بشر و حاکمیت قانون؛ با توجه به تضمین‌ها در نظام‌های حقوقی مربوط به خود که برای متهم، حق محاکمه عادلانه از جمله حق رسیدگی به وسیله دادگاه بی طرف بنیان گذاشته شده به موجب قانون را فراهم می کند؛

با تمایل به انعقاد معاهده‌ای در خصوص معاضدت حقوقی متقابل در امور کیفری بر پایه اصول حاکمیت ملی، عدم مداخله در امور داخلی هر طرف و حمایت از منافع متقابل؛
به شرح زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱

محدوده معاضدت

۱. طرف‌ها، معاضدت حقوقی متقابل را طبق مفاد این معاهده با هدف انجام جریان‌های رسیدگی مربوط به امور کیفری از جمله هرگونه اقدام صورت پذیرفته در رابطه با تحقیق یا تعقیب جرم و اقدامات موقت در رابطه با عواید و ابزار جرم مثل ایجاد محدودیت و اعمال کنترل، ضبط یا مصادره و همچنین واگذاری و بازگرداندن دارایی‌ها ارائه خواهند داد.

۲. معاضدت شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) ابلاغ اوراق و احضاریه‌ها،

ب) اخذ شهادت یا اظهارات اشخاص؛

پ) انتقال اشخاص در بازداشت در راستای اهداف این معاهده؛

ت) اجرای درخواست‌های کشف و توقیف؛

ث) ارائه اسناد، سوابق و دیگر ادله معتبر؛

ج) ارزیابی کارشناسانه اشخاص، اشیاء و مکان‌ها؛

چ) اخذ و ارائه ارزیابی‌های کارشناسانه؛

ح) مکان‌یابی یا شناسایی اشخاص؛

خ) شناسایی، ردیابی، اقدامات موقت از جمله ایجاد محدودیت و اعمال کنترل، توقیف، مصادره و توقیف عواید حاصله و ابزار جرم و معاضدت در رابطه با جریان‌های رسیدگی؛

د) استرداد دارائی‌ها؛

ذ) تسهیم اموال؛

ر) هر نوع معاضدت دیگر که به موجب قوانین طرف‌ها ممنوع نشده باشد.

۳. چنانچه درخواست به منظور کشف و توقیف ادله، ایجاد محدودیت و اعمال کنترل یا مصادره عواید حاصله و ابزار جرم انجام شده باشد، طرف درخواست شونده می‌تواند بنا به صلاحدید و طبق حقوق داخلی خود معاضدت را ارائه نماید.

۴. از نظر این معاهده، مقام‌های صلاحیت‌دار برای درخواست معاضدت حقوقی متقابل، همانگونه که در حقوق داخلی طرف درخواست کننده مقرر گردیده است، کسانی هستند که اختیار انجام رویه‌های قضایی یا اجرایی در باب ارتکاب فعالیت مجرمانه را دارند. در تمام موارد، همه درخواست‌های مزبور به نحوی که در ماده (۲) این معاهده مشخص شده است، ارسال خواهند شد.

ماده ۲

مراجع مرکزی و چگونگی ارتباط

۱. مراجع مرکزی توسط طرف‌ها مشخص خواهند شد.

۲. برای جمهوری اسلامی ایران، مرجع مرکزی وزارت دادگستری خواهد بود.

۳. برای جمهوری فدرال برزیل، مرجع مرکزی وزارت دادگستری خواهد بود که می تواند همچنین به عنوان مرجع انتقال نیز عمل کند.

۴. مراجع مرکزی به منظور نیل به اهداف این معاهده، از مجاری دیپلماتیک با یکدیگر در ارتباط خواهند بود.

۵. در مواقع ضروری، درخواست ها می تواند به طور مستقیم بین مراجع مرکزی طرف ها رد و بدل شود اما باید فوری از مجاری سیاسی (دیپلماتیک) به صورت مکتوب تأیید شوند.

۶. طرف ها می توانند در هر زمان، هر گونه تغییر در تعیین مرجع مرکزی و یا مرجع انتقال و وظائف آنها را به منظور نیل به اهداف این معاهده اطلاع دهند. اطلاع رسانی در مورد تعیین مزبور با مبادله یادداشت های دیپلماتیک صورت خواهد پذیرفت.

۷. مراجع مرکزی تسریع و کار آیی معاضدت حقوقی متقابل به موجب این معاهده را تضمین خواهند کرد.

ماده ۳

امتناع از معاضدت

۱. معاضدت ممکن است رد شود، چنانچه:

الف) اجرای درخواست، حاکمیت، نظم عمومی یا دیگر منافع اساسی طرف درخواست شونده را مخدوش نماید؛

ب) فعالیت مجرمانه به عنوان جرمی با ماهیت سیاسی در نظر گرفته شود؛

پ) دلایل اساسی بر این باور وجود داشته باشد که ارائه درخواست با هدف تعقیب شخص به دلایل قومیتی، جنسیتی، مذهبی، ملیتی یا دیدگاه سیاسی صورت گرفته است؛

ت) درخواست بنا به درخواست دادگاه فوق العاده یا غیر دائم ارائه شده باشد؛

ث) درخواست مربوط به شخصی باشد که هم اکنون در طرف درخواست شونده برای جرم مشابهی که در درخواست معاضدت ذکر گردیده، در حال تعقیب است؛

ج) درخواست مربوط به جرمی باشد که توسط طرف درخواست شونده به موجب قوانین نظامی، جرم در نظر گرفته می شود و به موجب قوانین کیفری عادی جرم محسوب نمی شود.

۲. از نظر این معاهده، موارد زیر جرم دارای ماهیت سیاسی محسوب نخواهد شد:

الف) جرم علیه حیات یا شخص رئیس حکومت یا رئیس دولت یا عضو (اعضای) درجه اول خانواده آنها؛

ب) جرم به موجب هر کنوانسیون بین المللی که طرف ها به سبب عضویت در آن متعهد هستند که شخص مورد نظر را مسترد یا تعقیب نموده یا پرونده را بدون تأخیر غیر موجه به مراجع صلاحیت دار به منظور تعقیب قضایی تحویل نمایند؛

پ) جرم مرتبط با تروریسم یا تأمین مالی تروریسم؛

ت) مبادرت یا تبانی جهت ارتکاب هر یک از جرایم پیش گفته یا مشارکت به عنوان شریک شخصی که مرتکب چنین جرایمی می شود یا مبادرت به ارتکاب آنها می نماید.

ث) جرایم جدی علیه حیات، تمامیت جسمانی، حیثیت یا دارایی، حتی اگر با انگیزه سیاسی بوده باشد.

۳. قبل از رد معاضدت به موجب این ماده، طرف ها برای بررسی اینکه آیا معاضدت در صورت ضرورت می تواند منوط به چنین شرایطی ارائه گردد، مشورت خواهند نمود. چنانچه طرف درخواست کننده معاضدت چنین شرایطی را بپذیرد، باید شرایط را اجابت نماید.

۴. چنانچه طرف درخواست شونده از ارائه معاضدت امتناع نماید، طرف درخواست کننده را از دلایل رد مطلع خواهد نمود.

ماده ۴

اقدامات موقتی

بنا به درخواست طرف درخواست کننده، مرجع صلاحیت دار طرف درخواست شونده اقدامات موقت را به منظور حفظ وضعیت موجود، حمایت از منافع حقوقی تهدید شده یا حفظ ادله انجام خواهد داد.

ماده ۵

محدودیت در استفاده

۱. طرف درخواست شونده بنا به درخواست طرف درخواست کننده، هر گونه اطلاعاتی را که نشان دهنده درخواست یا پاسخ به آن است مهر و موم خواهد نمود. چنانچه اجرای درخواست بدون نقض محرمانگی ممکن نباشد، طرف درخواست شونده با طرف درخواست کننده در خصوص اینکه آیا همچنان تمایل به اجرای درخواست دارد، مشورت خواهد نمود.
۲. طرف درخواست کننده، رضایت قبلی طرف درخواست شونده را به منظور استفاده یا افشای اطلاعات یا دلیل حاصله از طریق معاضدت برای اهدافی غیر از آنچه در درخواست ذکر گردیده، درخواست خواهد نمود.
۳. اطلاعات یا دلیل به دست آمده از طریق معاضدت که افشا شده اند می توانند بعدها برای هر منظوری مورد استفاده قرار گیرند. طرف درخواست شونده می تواند تعیین کند که اطلاعات و دلیل به نحو دیگری استفاده شوند.
۴. هیچ چیز در این ماده مانع از استفاده یا افشای اطلاعات تا حدی که به موجب قوانین طرف درخواست کننده تعهدی برای انجام این کار در رسیدگی های کیفری وجود دارد، نخواهد شد. طرف درخواست کننده، طرف درخواست شونده را پیشاپیش از هر گونه افشا مطلع خواهد نمود.

ماده ۶

ابلاغ اوراق قضایی یا احضاریه ها

۱. طرف درخواست شونده تمام تلاش خود را خواهد کرد تا اوراق خواسته شده از طرف درخواست کننده به موجب این معاهده را ابلاغ کند. مفاد این بند همچنین نسبت به هر گونه احضاریه یا سایر اوراقی اعمال می شود که نیازمند حضور هر شخص نزد هر مرجع یا دادگاهی در قلمرو طرف درخواست کننده می باشد.
۲. مرجع مرکزی طرف درخواست کننده هر گونه درخواست برای ابلاغ اوراق را که نیازمند حضور شخص نزد مرجعی در طرف درخواست کننده است در زمان متعارف و قبل از زمان حضور برنامه ریزی شده ارسال خواهد نمود.
۳. طرف درخواست شونده در صورت امکان و به نحوی که در درخواست مشخص شده است، تأییدیه ابلاغ را بازخواهد گرداند.

ماده ۷

أخذ شهادت و ارائه دلیل در طرف درخواست شونده

۱. شخصی که در قلمرو طرف درخواست شونده از او درخواست دلیل شده است، ممکن است به منظور شهادت یا ارائه اسناد، سوابق یا مفاد ادله به وسیله احضاریه یا روشهای دیگری مجبور به احضار گردد که ممکن است به موجب قوانین طرف درخواست شونده مجاز باشد.

۲. اگر شخص احضار شده ادعایی مبنی بر مصونیت، عدم صلاحیت یا امتیاز به موجب قوانین طرف درخواست کننده مطرح نماید، با این حال، دلیل اخذ خواهد گردید و آن ادعا جهت حل و فصل توسط مراجع طرف درخواست کننده به آن طرف اطلاع داده خواهد شد.
۳. طرف درخواست شونده، بنا به درخواست پیشاپیش اطلاعات پیرامون زمان و مکان اخذ ادله به موجب این ماده را ارائه خواهد نمود.
۴. طرف درخواست شونده می تواند مجوز حضور اشخاصی را که در درخواست مشخص شده اند در طول اجرای درخواست صادر نماید و می تواند به موجب قوانین خود به این اشخاص اجازه ارائه سؤال بدهد.

ماده ۸

أخذ شهادت در طرف درخواست کننده

۱. طرف درخواست کننده می تواند حضور یک شخص را در قلمرو خود به منظور ارائه دلیل، تعیین هویت یا کمک به هر گونه جریان رسیدگی، درخواست نماید.
۲. چنانچه شخص، موفق به حضور برای پاسخ به احضاریه نشده باشد، تحت هیچ گونه مجازات یا اقدامات محدود کننده قرار نخواهد گرفت حتی اگر احضاریه حاوی اخطار به مجازات باشد. مگر اینکه وی متعاقباً به طور داوطلبانه وارد قلمرو طرف درخواست کننده شده و دوباره با رعایت تشریفات قانونی احضار شود.
۳. طرف درخواست شونده باید:
الف) از شخصی که حضور داوطلبانه وی در قلمرو طرف درخواست کننده مورد نظر است سؤال کند که آیا او با حضور موافق است یا خیر؛ و
ب) فوری طرف درخواست کننده را از پاسخ وی مطلع نماید.

ماده ۹

حمایت از کارشناسان، شهود و قربانیان

۱. هر طرف، به موجب درخواست طرف دیگر و طبق حقوق داخلی خود، باید حمایت مؤثری را در ارتباط با تلافی یا ارباب احتمالی نسبت به شهود و کارشناسان و در صورت اقتضا خویشاوندان و اشخاص دیگر وابسته به آنها به عمل آورد.
۲. اقدامات پیش بینی شده در بند (۱) این ماده، می تواند در سایر موارد و بدون پیش داوری نسبت به حقوق خواننده از جمله حق رعایت تشریفات قانونی، شامل موارد زیر باشد:
الف) ایجاد تشریفات برای حمایت از چنین اشخاصی، در حد امکان و ضرورت مانند جابه جایی آنها و در صورت اقتضا صدور مجوز عدم افشاگری یا محدودیت در زمینه افشای اطلاعات راجع به هویت و محل افراد مزبور؛
ب) تدارک قواعد مستند در زمینه صدور مجوز برای کارشناسان و شهود به منظور ارائه شهادت به شیوه ای که امنیت چنین افرادی تأمین گردد، از قبیل صدور مجوز برای ارائه شهادت از طریق استفاده از فناوری ارتباطات همچون ویدئو و یا دیگر وسایل مناسب.
۳. مقررات این ماده همچنین باید در ارتباط با قربانیان تا آنجایی که شاهد محسوب می شوند، اعمال گردد.

ماده ۱۰

انتقال موقت افراد تحت بازداشت

۱. طرف درخواست شونده باید اجازه انتقال موقت شخص تحت بازداشت را تا زمانی که وی موافق است، به طرف درخواست کننده بدهد.
۲. از نظر این ماده:
  - الف) طرف درخواست کننده مسئول ایمنی شخص منتقل شده بوده و متعهد به نگهداری شخص در بازداشت می باشد.
  - ب) طرف درخواست کننده باید پس از اجرای اقدامات مورد درخواست، شخص منتقل شده را در اولین زمان ممکن برای بازداشت به طرف درخواست شونده بازگرداند. بازگرداندن مزبور نباید از تاریخ آزادی فرد از زندان واقع در قلمرو طرف درخواست شونده دیرتر باشد.
  - پ) طرف درخواست کننده نباید تا زمانی که شخص منتقل شده در قلمرو طرف درخواست شونده است، برقراری جریان رسیدگی استرداد را از آن درخواست نماید.
  - ت) مدت زمان بازداشت در قلمرو طرف درخواست شونده باید از مدت زمانی که شخص مورد نظر در بازداشت یا متعهد به سپری کردن آن در قلمرو طرف درخواست کننده است، کسر شود.
  - ث) شخص بازداشت شده در صورت عدم رضایت به انتقال موقت، نباید تحت اجبار یا اکراه مجبور به انجام کاری یا مجازات شود.

ماده ۱۱

امان نامه

۱. شخصی که در طرف درخواست کننده قرار دارد، به سبب درخواست معاضدت نباید:
  - الف) تحت بازداشت، تحت پیگرد قانونی، مجازات یا در معرض هر گونه محدودیت دیگر آزادی فردی برای هر فعل یا ترک فعلی که قبل از ورود شخص به قلمرو طرف درخواست شونده انجام شده قرار گیرد.
  - ب) متعهد به ارائه دلیل یا کمک به هر تحقیق یا جریان رسیدگی باشد مگر در موارد مرتبط با درخواست.
۲. بند (۱) این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد، اگر شخص مورد اشاره در آن:
  - الف) در ترک قلمرو طرف درخواست کننده آزاد بوده ولی در ظرف پانزده روز پس از اعلام رسمی مبنی بر اینکه حضور او دیگر ضروری نیست، قلمرو مزبور را ترک ننماید؛ یا
  - ب) بعد از ترک طرف درخواست کننده به طور داوطلبانه به آنجا بازگردد.

ماده ۱۲

جلسات استماع تصویری

۱. طرف درخواست کننده می تواند درخواست نماید که جلسات استماع به صورت تصویری برگزار گردد.
۲. طرف درخواست شونده باید با جلسات استماع به صورت تصویری موافقت یا مخالفت نماید.
۳. درخواست جلسات استماع به صورت تصویری باید علاوه بر اطلاعات مذکور در ماده (۲۳)، مشتمل بر نام مقام ها و افراد دیگری باشد که در جلسه استماع شرکت خواهند کرد.

۴. طرف درخواست شونده طبق حقوق داخلی خود باید شخصی که قرار است اظهارات وی استماع شود را احضار نماید.

۵. مقررات زیر باید در جلسات استماع به صورت تصویری اعمال شوند:

الف) جلسه استماع باید در حضور مقام صلاحیتدار طرف درخواست شونده و در صورت لزوم با کمک یک مترجم انجام شود. این مقام همچنین مسؤول شناسایی شخصی که اظهارات وی باید استماع شود و رعایت تشریفات قانونی می‌باشد. در مواردی که مقام صلاحیتدار طرف درخواست شونده تشخیص دهد که تشریفات قانونی در هنگام جلسه استماع رعایت نشده است، بلافاصله باید اقدامات لازم را به منظور کسب اطمینان از ادامه مناسب جلسه استماع به عمل آورد.

ب) جلسه استماع باید توسط مقام صلاحیتدار طرف درخواست کننده یا بنا به دستور وی طبق حقوق داخلی آن انجام شود.

پ) طرف درخواست شونده بنا بر درخواست طرف درخواست کننده یا درخواست شخصی که اظهارات وی باید استماع شود، باید ترتیباتی را جهت در اختیار قرار دادن مترجم برای شخص مذکور اتخاذ نماید.

ت) شخصی که اظهارات وی استماع می‌شود، در صورتی که چنین حقی طبق قانون طرف درخواست شونده یا طرف درخواست کننده، به رسمیت شناخته شده باشد، از حق سکوت اختیار کردن برخوردار خواهد بود.

۶. مقام صلاحیتدار طرف درخواست شونده باید بعد از اتمام جلسه استماع، اقدام به نوشتن گزارشی حاوی موارد زیر نماید:

الف) تاریخ و مکان برگزاری جلسه استماع با امضای اشخاصی که در جلسه استماع حضور یافته‌اند؛

ب) هویت شخصی که اظهارات وی استماع شده است؛

پ) مشخصات و هویت افراد دیگری که در طرف درخواست شونده در جلسه استماع شرکت کرده‌اند؛

ت) تعهد یا سوگندنامه؛ و

ث) شرایط فنی که جلسه استماع تحت آن برگزار شده است.

۷. اسنادی که در بند پیشین به آن اشاره شده است، باید توسط طرف درخواست شونده برای طرف درخواست کننده ارسال شود.

۸. طرف درخواست شونده باید اقدامات مقتضی طبق این ماده را در خصوص ادای شهادت شهود یا استماع اظهارات کارشناسان در قلمرو خود و برابر با حقوق داخلی خود و به همان ترتیبی که در جریان رسیدگی داخلی آن مقرر شده است، اعمال نماید و:

الف) امتناع از ادای شهادت در مواردی که به فرد تحمیل شده باشد، یا

ب) ارائه بیانات ناصحیح.

۹. طرف‌ها می‌توانند مفاد این ماده را در مورد جلسات استماع به صورت تصویری که در آن خواننده یا شخص تحت رسیدگی در یک جریان رسیدگی کیفری شرکت می‌کنند، اعمال نمایند. در این صورت، طرف‌ها با یکدیگر در مورد برگزاری و انجام جلسات به صورت تصویری بر اساس قوانین داخلی خود و اسناد بین‌المللی مقتضی و لازم‌الاجراء مشورت کرده و تصمیم‌گیری می‌نمایند. جلسات استماع که در آن خواننده یا افراد تحت رسیدگی در یک جریان رسیدگی کیفری می‌باشند تنها با رضایت آنها انجام‌پذیر خواهد بود.

ماده ۱۳

جستجو و توقیف

۱. طرف درخواست شونده باید طبق قوانین داخلی خود درخواست جستجو، توقیف و تحویل هرگونه ارقام به طرف درخواست کننده را در صورتی که درخواست حاوی اطلاعات توجیه کننده چنین اقداماتی باشد، اجراء نماید.
۲. طرفها می توانند ارائه یک سند مبنی بر تصدیق استمرار توقیف، شناسایی کالا و صحت شرایط درخواست را تقاضا نمایند.
۳. طرف درخواست شونده می تواند رضایت طرف درخواست کننده را در ارتباط با شرایط و قواعدی که خود برای حفاظت از منافع طرف ثالث واجد شرایط در مورد کالای منتقل شده ضروری بداند، مطالبه نماید.

ماده ۱۴

مدارک رسمی

۱. در صورت درخواست، طرف درخواست شونده باید برای طرف درخواست کننده رونوشتی از سوابق با قابلیت دسترسی عمومی از جمله هرگونه اسناد یا اطلاعاتی که در اختیار مقام های طرف درخواست شونده می باشد، تهیه نماید.
۲. طرف درخواست شونده می تواند بنا به صلاحدید خود و در صورت درخواست، رونوشتی از هرگونه سوابق شامل اسناد یا اطلاعاتی را که در اختیار مقام های آن طرف بوده، اما قابلیت دسترسی عمومی ندارند، به همان میزان و تحت همان شرایطی که چنین رونوشتی در اختیار مقام های قضایی یا مجری قوانین خود قرار می گیرد، ارائه نماید.

ماده ۱۵

بازگرداندن اسناد و اشیاء

۱. طرف درخواست کننده باید هرگونه اسناد یا اشیایی را که در اجرای یک درخواست به دست آورده بر اساس مفاد این معاهده در عملی ترین زمان ممکن بازگرداند مگر آنکه طرف درخواست شده از عودت آن اسناد و اشیاء منصرف شود.

ماده ۱۶

معاذت در جریان های رسیدگی مصادره

۱. طرفها باید به یکدیگر در جریان رسیدگی مربوط به شناسایی، ردیابی، اقدامات موقت همانند ایجاد محدودیت و اعمال کنترل، مصادره و ضبط عواید و ادوات جرم طبق قوانین داخلی طرف درخواست شونده، معاضدت نمایند.
۲. در صورت آگاهی یک طرف از وجود عواید یا ادوات جرم واقع در قلمرو طرف دیگر و امکان انجام اقدامات موقت از جمله ایجاد محدودیت و اعمال کنترل، مصادره یا ضبط آن طبق قوانین آن طرف، طرف مزبور می تواند مراتب را به طرف دیگر اطلاع رسانی نماید.
۳. چنانچه طرف مطلع شده دارای صلاحیت در خصوص مسئله باشد، مشخص خواهد کرد که آیا اتخاذ هرگونه اقدامی مقتضی است و طبق قوانین داخلی خود تصمیم گیری خواهد نمود و اطلاع رسانی به طرف دیگر را از اقدامات به عمل آمده، تضمین خواهد نمود.

ماده ۱۷

بازگرداندن دارایی‌ها

۱. هنگامی که حکم محکومیتی در طرف درخواست کننده صادر شود، دارایی‌هایی که توسط طرف درخواست شونده ضبط شده را می‌توان با هدف مصادره یا اتخاذ دیگر اقدامات مقتضی طبق قوانین داخلی طرف درخواست شونده، به طرف درخواست کننده بازگرداند.
۲. حقوق مورد ادعای طرف‌های ثالث دارای حسن نیت یا قربانیان قابل شناسایی در مورد این دارایی‌ها باید مورد احترام قرار گیرد.

ماده ۱۸

بازگرداندن وجوه دولتی اختلاس شده

۱. چنانچه طرف درخواست شونده دارایی‌هایی را که وجوه دولتی محسوب می‌شود، توقیف یا مصادره کند، اعم از اینکه وجوه مزبور پولشویی شده یا نشده باشد و اختلاس از وجوه دولتی طرف درخواست کننده صورت گرفته باشد، طرف درخواست شونده باید دارایی‌های توقیف یا مصادره شده را با کسر هزینه‌های متعارف استرداد در صورت اقتضاء به طرف درخواست کننده بازگرداند.
۲. بازگرداندن باید به عنوان یک قاعده کلی بر اساس حکم نهایی در طرف درخواست کننده صورت گیرد. در هر حال طرف درخواست شونده می‌تواند پیش از اتمام جریان رسیدگی و طبق قوانین داخلی خود اموال را بازگرداند.

ماده ۱۹

درخواست‌های تسهیم دارایی

۱. طرف‌ها باید بازگشت دارایی‌ها و عواید ناشی از جرم مقرر در مواد (۱۵) تا (۱۸) این معاهده را در اولویت قرار دهند. در هر حال آنها، در محدوده قوانین داخلی خود می‌توانند در مورد تسهیم دارایی‌ها طبق مفاد این معاهده به صورت موردی توافق نمایند.
۲. درخواست برای تسهیم دارایی باید ظرف یک سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن قرار نهایی مصادره ارائه گردد، مگر اینکه طرف‌ها در موارد استثناء به صورت دیگری توافق کرده باشند.
۳. طرف درخواست شونده، با دریافت درخواست تسهیم دارایی انجام شده طبق مفاد این ماده باید:
الف) بررسی کند که آیا دارایی را به گونه مندرج در این ماده تسهیم نماید یا ننماید؛ و
ب) طرفی که درخواست نموده را از نتیجه آن بررسی آگاه نماید.
۴. در موارد مقتضی که طرف‌های ثالث با حسن نیت یا قربانیان قابل شناسایی وجود دارند، ملاحظه حقوق طرف‌های ثالث با حسن نیت یا قربانیان باید بر تسهیم دارایی‌ها میان طرف‌ها مقدم باشد.

ماده ۲۰

تسهیم دارایی‌ها

۱. هنگامی که یک طرف تسهیم دارایی‌ها را به طرف دیگر پیشنهاد می‌نماید، باید:
الف) از طریق توافق دوجانبه و طبق قوانین داخلی خود، سهم دارایی‌هایی را که باید تسهیم شود تعیین نماید؛ و
ب) طبق ماده (۲۱) این معاهده، مبلغ معادل سهم مزبور را منتقل نماید.

۲. طرف‌ها توافق می‌نمایند که چنانچه ارزش دارایی‌های واقعی یا معاضدت انجام شده توسط طرف درخواست کننده بسیار ناچیز باشد، تسهیم نمی‌تواند مناسب باشد.

ماده ۲۱

پرداخت دارایی‌های تسهیم شده

۱. هر گونه وجه منتقل شده طبق جزء (ب) بند (۱) ماده (۲۰) باید به روش‌های زیر پرداخت گردد مگر اینکه طرف‌ها به طور متقابل به گونه دیگری توافق کرده باشند:
الف) پول رایج طرف درخواست شونده؛ و
ب) از طریق انتقال الکترونیکی وجوه نقد یا چک؛
۲. پرداخت هر گونه از مبالغ مذکور باید به اداره مربوط یا حساب تعیین شده توسط طرف درخواست کننده صورت گیرد.

ماده ۲۲

تحمیل شرایط

طرف درخواست شونده نباید هیچ گونه شرایطی را در زمینه استفاده از وجوه منتقل شده طبق جزء (ب) بند (۱) ماده (۲۰) فوق در مورد طرف درخواست کننده وضع نماید مگر این که طرف‌ها به طور متقابل به گونه دیگری توافق کرده باشند؛ به ویژه نمی‌تواند از طرف درخواست کننده بخواهد که وجه مذکور را با کشور، سازمان یا شخص دیگر تسهیم کند.

ماده ۲۳

شکل و محتوای درخواست‌ها

۱. درخواست معاضدت باید به صورت کتبی باشد، مگر در موارد ضروری که طرف درخواست شونده درخواست‌ها را به اشکال دیگر خواهد پذیرفت. در چنین موارد استثنایی، درخواست باید با تسلیم اصل درخواست و درخواست امضاء شده به صورت کتبی ظرف پانزده روز پس از آن تأیید گردد مگر اینکه مرجع مرکزی طرف درخواست شونده به گونه دیگری موافقت نماید. چنانچه طرف درخواست کننده در مهلت مقرر در این بند درخواست معاضدت را تسلیم نکند، اقدامات اجراء شده باید ملغی شود.

۲. درخواست باید شامل موارد زیر می‌باشد:

الف) نام و سمت مقامی که جریان رسیدگی را انجام می‌دهد که درخواست مربوط به آن می‌شود؛
ب) شرح موضوع و ماهیت تحقیقات، تعقیب یا سایر جریان‌های رسیدگی از جمله مفاد قوانین حاکم در زمینه موضوع که درخواست مربوط به آن می‌شود؛

پ) خلاصه‌ای از اطلاعات که موجب درخواست می‌شود؛

ت) شرح ادله یا سایر معاضدت‌های مورد درخواست؛

ث) هدفی که بر مبنای آن ادله یا سایر معاضدت‌ها درخواست می‌شوند؛

۳. درخواست تا حد امکان و لزوم باید دارای موارد زیر باشد:

الف) هویت، تاریخ و محل تولد و نشانی هر شخصی که ادله از او درخواست می‌شود؛

ب) هویت، تاریخ و محل تولد و نشانی شخصی که قرار است به وی ابلاغ شود و رابطه آن شخص با جریان رسیدگی و

روشی که ابلاغ بر مبنای آن انجام می‌شود؛

پ) اطلاعات موجود در مورد هویت و محل شخصی که قرار است مکان وی مشخص شود؛

- ت) شرح دقیق محل مورد تفتیش و اقلامی که قرار است ضبط شود؛
ث) شرحی از روشی که بر مبنای آن شهادت شهود یا اظهاراتی که قرار است أخذ و ثبت شود؛
ج) فهرست سؤالاتی که قرار است از شاهد یا کارشناس پرسیده شود؛
چ) شرح هر گونه تشریفات ویژه که قرار است در راستای اجرای درخواست صورت گیرد؛
ح) اطلاعات مربوط به کمک هزینه‌ها و هزینه‌هایی که شخص مورد درخواست برای حضور در قلمرو طرف درخواست کننده محق آنها می‌باشد؛
خ) هر گونه اطلاعاتی که می‌توان توجه طرف درخواست شونده را برای تسهیل اجرای درخواست به آن معطوف نمود؛
د) هر گونه الزامات برای محرمانگی؛
۴. طرف درخواست شونده می‌تواند ارائه هر گونه اطلاعات بیشتری را که به نظر می‌رسد برای طرف درخواست شونده از نظر اجرای درخواست ضروری است از طرف درخواست کننده بخواهد.

ماده ۲۴

زبان

درخواست‌ها باید به زبان طرف درخواست کننده، به همراه ترجمه آن به زبان رسمی طرف درخواست شونده، و یا در صورت موافقت متقابل به زبان انگلیسی ارائه شود، مگر اینکه به گونه دیگری توافق شده باشد.

ماده ۲۵

اجرای درخواست‌ها

۱. طرف درخواست شونده فوری درخواست را اجراء خواهد نمود و در صورت لزوم، آن را به مقام‌های رسمی که دارای صلاحیت هستند، برای اجراء، ارجاع خواهد داد. مقام‌های صلاحیت‌دار طرف درخواست شونده، تمام توان خود را برای اجرای درخواست به کار خواهند برد. دادگاه‌های طرف درخواست شونده صلاحیت صدور احضاریه‌ها، احکام تفتیش یا سایر دستورات لازم برای اجرای درخواست را دارا خواهند بود.
۲. درخواست‌های معاضدت طبق قوانین طرف درخواست شونده اجراء خواهند شد مگر اینکه به صورت دیگری در این معاهده مقرر شده باشد.
۳. طرف درخواست شونده تشریفات و رویه‌هایی را که صریحاً توسط طرف درخواست کننده مشخص شده‌اند، اجابت خواهد نمود مگر اینکه به صورت دیگری در این معاهده مقرر شده باشد و شرط شده باشد که چنین تشریفات و رویه‌هایی با حقوق داخلی طرف درخواست شونده در تعارض نیست.
۴. چنانچه مرجع مرکزی طرف درخواست شونده تشخیص دهد که اجرای درخواست با رسیدگی‌های در حال انجام تداخل داشته یا منافی ایمنی هر شخص در قلمرو طرف درخواست شونده است، آن مرجع می‌تواند:
الف) تصمیم بگیرد که اجرای درخواست به تعویق بیفتد؛ یا
ب) با طرف درخواست کننده درباره امکان اجرای درخواستی که بنا به شرایط ضروری به نظر می‌رسد مشورت نماید و در صورت موافقت، آن درخواست توسط طرف درخواست کننده اجابت خواهد شد.
۵. طرف درخواست شونده می‌تواند حضور اشخاص را در راستای اجرای درخواست ایشان، همانگونه که در درخواست مشخص شده است، تسهیل نماید.

۶. طرف درخواست شونده می تواند از طرف درخواست کننده بخواهد که اطلاعات را به شکلی ارائه نماید که برای اجرای درخواست ضروری است.
۷. طرف درخواست شونده، می تواند هر اقدامی را انجام دهد که به موجب قوانین طرف درخواست شونده در راستای اجرای درخواست واصله از طرف درخواست کننده ضروری به نظر می رسد.
۸. طرف درخواست شونده باید به هر گونه درخواست مشورت متعارف که برای جریان رسیدگی اجرای درخواست از طرف درخواست کننده مطرح می شود پاسخ دهد.
۹. طرف درخواست شونده باید فوری هر گونه شرایطی را که روند اجرای درخواست را مخدوش می سازد یا اقدام درخواستی را نیازمند اصلاح می نماید به طرف درخواست کننده اطلاع دهد.
۱۰. طرف درخواست شونده باید فوری نتیجه اجرای درخواست را به طرف درخواست کننده اطلاع دهد.

ماده ۲۶

اطلاعات خودکار

۱. هر یک از طرف ها، هنگامی که تشخیص دهند افشای اطلاعات ممکن است به طرف دریافت کننده در شروع یا اجرای تحقیقات یا رسیدگی ها کمک نماید یا منجر به ارائه یک درخواست توسط آن طرف به موجب این معاهده شود، می تواند بدون درخواست قبلی چنین اطلاعاتی را به طرف دیگر ارسال نمایند.
۲. طرف ارائه دهنده می تواند بر اساس حقوق داخلی خود، شرایطی را در خصوص استفاده از چنین اطلاعاتی توسط طرف دریافت کننده، وضع نماید. طرف دریافت کننده باید متعهد به آن شرایط باشد.

ماده ۲۷

تصدیق و گواهی

همه اسناد ارسال شده از مجاری مقرر در ماده ۲ این معاهده به هیچ گونه تصدیق یا گواهی نیاز نخواهند داشت.

ماده ۲۸

هزینه ها

۱. طرف درخواست شونده باید همه هزینه های مرتبط با اجرای درخواست را به استثنای موارد زیر پرداخت نماید:
الف) دستمزد کارشناسان و کمک هزینه های شاهدان؛
ب) هزینه های سازماندهی و راه اندازی جلسات تصویری یا ارتباطات تلویزیونی و ترجمه همزمان اینگونه جریان های رسیدگی.
پ) هزینه های انتقال اشخاص تحت بازداشت به موجب ماده (۱۰)؛
ت) دستمزدها، هزینه ها، کمک هزینه ها و مخارج مزبور از جمله خدمات ترجمه کتبی و همزمان و رونویسی چنانچه درخواست شده باشند باید توسط طرف درخواست کننده پرداخت شود.
۲. چنانچه طرف درخواست شونده به طرف درخواست کننده اطلاع دهد که اجرای درخواست نیازمند صرف هزینه ها یا منابع نامتعارف دیگر می باشد، یا چنانچه به گونه دیگری درخواست کننده اطلاع دهد که اجرای درخواست نیازمند صرف هزینه ها یا منابع نامتعارف دیگر می باشد، یا چنانچه به گونه دیگری درخواست نماید، آنها باید به منظور دستیابی به توافق در خصوص شرایطی که تحت آن درخواست باید اجراء شود و چگونگی اختصاص هزینه ها مشورت کنند.

ماده ۲۹

مطابقت با سایر ترتیبات

معاضدت و ترتیبات مقرر در این معاهده، مانع از این نخواهد شد که هر یک از طرف‌ها بر اساس مفاد سایر موافقتنامه‌های بین‌المللی که ممکن است عضو آن محسوب گردد، حقوق بین‌الملل عرفی یا مفاد قوانین داخلی خود به طرف دیگر معاضدت نماید. همچنین طرف‌ها می‌توانند بر اساس هر ترتیبات، موافقتنامه یا رویه‌ای که ممکن است بین نهادهای مجری قانون طرفها حاکم باشد، معاضدت ارائه نمایند.

ماده ۳۰

حل و فصل اختلاف

هرگونه اختلاف بین طرف‌ها در زمینه تفسیر یا اجرای این معاهده باید به‌صورت دوستانه و به وسیله مذاکره از مجاری دیپلماتیک حل و فصل گردد.

ماده ۳۱

اصلاحات

این معاهده می‌تواند در هر زمان و با توافق متقابل طرف‌ها به صورت کتبی اصلاح گردد. چنین اصلاحی از طریق همان تشریفات حاکم به منظور لازم‌الاجراء شدن این معاهده، لازم‌الاجراء خواهد شد.

ماده ۳۲

لازم‌الاجراء شدن

۱. این معاهده شصت‌روز پس از دریافت آخرین یادداشت سیاسی (دیپلماتیک) که به موجب آن یک طرف، طرف دیگر را از اتمام تمام جریان‌های رسیدگی داخلی لازم‌الاجراء شدن این معاهده آگاه می‌نماید، برای مدت نامحدود لازم‌الاجراء خواهد شد.
۲. درخواست‌های ارائه شده به موجب این معاهده، می‌تواند نسبت به جرایمی که پیش از لازم‌الاجراء شدن آن ارتکاب یافته نیز اعمال شود.

ماده ۳۳

فسخ

۱. هر یک از طرف‌ها می‌تواند از طریق ارسال اطلاعیه کتبی به طرف دیگر از مجاری سیاسی (دیپلماتیک) این معاهده را فسخ نماید.
۲. فسخ شش ماه پس از زمان دریافت اطلاعیه نافذ خواهد شد.
۳. نسبت به درخواست‌هایی که قبل از این اطلاعیه کتبی یا در طول مدت اطلاعیه شش‌ماهه دریافت شود، طبق این معاهده رفتار خواهد شد.
برای گواهی مراتب بالا امضاکنندگان زیر که از سوی دولت‌های مربوط خود به طور مقتضی مجاز می‌باشند این معاهده را امضا نموده‌اند.

این معاهده در یک مقدمه و (۳۳) ماده در برازیلیا در تاریخ ۲۱ فروردین ۱۳۹۷ هجری شمسی مطابق با ۱ آوریل ۲۰۱۸ میلادی، در دو نسخه به زبان‌های فارسی، پرتغالی و انگلیسی تنظیم گردید که تمامی آنها دارای اعتبار یکسان می‌باشند. در صورت بروز هر گونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

از طرف
جمهوری فدرال برزیل
آلبیسو نونس فریرا
وزیر امور خارجه

از طرف
جمهوری اسلامی ایران
محمدجواد ظریف
وزیر امور خارجه

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحد و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه، شامل مقدمه و سی‌وسه ماده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست‌ونهم فروردین ماه یک‌هزار و چهارصدویک مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف